

بانک جامع اطلاعاتی صهیونیسم

تأثیر امام خمینی و انقلاب اسلامی در اندیشه و عملکرد جنبش

جهد اسلامی فلسطین

برگرفته از سایت خبرگزاری فارس

ویرایش و تنظیم:

بانک جامع اطلاعاتی صهیونیسم

◆◆ www.zionism.blog.ir ◆◆

مقدمه

امام خمینی(ره) و انقلاب اسلامی از جایگاه مهمی در روند جنبش جهاد اسلامی فلسطین برخوردار است، که این تأثیر، قبل و پس از پیروزی انقلاب در سطوح مختلف اعم از فکری، اخلاقی، سیاسی و خط مشی‌های کلی، ظاهر شد و در ایجاد ساختار تئوری و عملی جنبش انقلاب اسلامی فلسطین نقش داشت و آثار و پیامدهای آن هنوز هم در موضع‌گیری‌های نظری و روابط سیاسی حرکت جهاد اسلامی به چشم می‌خورد.

پیش از بیان ابعاد و میزان آشنایی حرکت جهاد اسلام با انقلاب اسلامی امام خمینی، بهتر است نگاهی گذار به اصول و تاریخچه تأسیس جنبش جهاد و روش‌ها و عملکردهای آن بیندازیم.

جنبش جهاد اسلامی فلسطین در فاصله سال‌های ۱۹۷۵ تا ۲۰۰۰ میلادی

جنبش جهاد اسلامی فلسطین، حرکتی اسلامی و مبارزه‌آمیز است که ساختار سازمان یافته آن در اوایل دهه ۸۰ میلادی در فلسطین اشغالی شکل گرفت. پیش از آن، اندیشه فکری و سیاسی جنبش در اواسط دهه ۷۰ در میان دانشجویان فلسطینی مقیم مصر، مطرح شده بود و بحث‌هایی پیرامون مسائل روش‌شناسی در ارتباط با درک اسلام و واقعیت‌های جهان و نحوه نگرش به تاریخ و فهم آن و خصوصاً تاریخ اسلام مورد بررسی قرار گرفته بود.

درک روش اسلام به عنوان یک عقیده و اصل دینی، فقهی و شریعتی با تکیه بر قرآن و سنت نقطه آغاز حرکت محسوب می‌شود. از سوی دیگر توجه زود هنگام اعضای جنبش به تاریخ، راهی برای رسیدن به واقع‌گرایی بود که موجب شد ابزار و روش‌های ایجاد تغییر و تحول را یافته و به جایگاه فلسطین در نظریات معاصر اسلامی پی ببرند و آن را "مسأله اساسی جنبش‌های اسلامی و امت اسلام" تلقی کنند. حرکت و جنبش اسلامی فلسطین، این بینش را بر پایه سه رکن اساسی بدست آورده بود که عبارتند از:

بُعد قرآنی (که به طور واضح در سوره مبارکه اسرا بیان شده)، بُعد تاریخی و بُعد حقیقت‌گرایی.

هدف جنبش از طرح چنین نظریه‌ای، از بین بردن اندیشه رایج در آن زمان بود که بر مبنای شعار "ملی‌گرایان جدا از اسلام و اسلام‌گرایان جدا از فلسطین" شکل گرفته بود. بنابراین جنبش مقاومت شعار و اندیشه خود را این گونه مطرح کرد:

"اسلام مبارزه و جهاد فلسطین" یعنی اسلام، به عنوان نقطه آغاز جهاد و مبارزه به عنوان وسیله و رهایی فلسطین به عنوان هدف.

جنبش جهاد اسلامی از بدو تأسیس تاکنون، پنج مرحله عمده را پشت سر گذاشته که عبارتند از :

مرحله اول: که عبارت بود از فعالیت های سیاسی و تبلیغاتی داوطلبانه از سوی مردم در داخل سرزمین های اشغالی و مدارس و دانشگاه های آن. این مرحله با توجه به خبرنگارها و نشریاتی که جنبش در آن، افکار و مواضع اندیشه‌های خود را مطرح می‌کرد، مرحله "طلیعه جنبش" نام دارد .

مرحله دوم: با تشکیل نخستین هسته‌ها، مقاومت مسلحانه آغاز شد و با آغاز آن، فعالیت‌های مسلحانه ادامه یافت و به دنبال منصوب شدن شهید فتحی شقاقی به ریاست شاخه نظامی و دستگیری ایشان، هشت عملیات مسلحانه در طول سالهای ۱۹۸۴ تا ۱۹۸۶ صورت گرفت ۱۳۶۳ تا ۱۳۶۵

مرحله سوم: که مرحله "انتفاضه" است و با انجام درگیری های مسلحانه موسوم به "پیکار شجاعانه" میان نیروهای جنبش جهاد و نیروهای اسرائیلی در تاریخ ۱۹۸۷/۱۰/۶ (پاییز سال ۱۳۶۶) آغاز گردید .

مرحله چهارم: که مرحله گسترش و توسعه فعالیت های جنبش بوده و در این دوره جنبش جهاد به توسعه دادن فعالیت خود در خارج از فلسطین پرداخته و روابط خود را با کشورها و دولت های مختلف، گسترش داد. در این مرحله، با ادامه عملیات نظامی نمونه‌های دیگری از مبارزه، شامل عملیات شهادت طلبانه و انهدامی هم به آن اضافه شد و ایجاد تشکیلات نظامی جدیدی موسوم به نیروی اسلامی مبارز اعلام گردید و این مرحله، تا زمان ترور و شهادت دکتر شقاقی، دبیر کل جنبش به دست موساد در شهر مالتا و در تاریخ ۱۹۹۵/۱۰/۲۶ (پاییز ۱۳۷۴) ادامه یافت .

مرحله پنجم: این مرحله از زمانی که دبیر کل جدید جنبش، دکتر رمضان عبدالله این سمت را به عهده گرفت آغاز شد. ویژگی این مرحله، ثبات سیاسی و مقابله نظامی، یعنی پایداری بر روش فکری - سیاسی شهید دکتر شقاقی و تأکید بر انجام عملیات نظامی، با وجود مشکلات و نابسامانی های لجستیک بوده و این مرحله تاکنون ادامه یافته است .

جنبش جهاد اسلامی از ساختار تشکیلاتی منظم و اساسنامه‌های مشخص برخوردار است که هسته‌های داخلی را کنترل می‌کند. به طور مثال مجمع عمومی، به عنوان قوه قانون گذار عمل می‌کند و مجلس مشورتی، تعیین دبیر کل را به عهده دارد. این مجلس، خود توسط مجمع عمومی برگزیده شده است و هر چهار سال یک بار انتخابات انجام می‌شود .

مجالس و شورای محلی، و قسمتهای مختلف اعم از تشکیلات سیاسی ، تبلیغاتی ، نظامی و مالی، تحت نظر دبیر کل فعالیت می‌کنند و هر یک از این بخش ها خود شامل تعدادی کمیته و شاخه فرعی می‌شوند که در زمینه‌های مختلف فعالیت دارند. هسته‌های کوچک، جزئی‌ترین بخش تشکیلات هستند که وظیفه عضوگیری، آموزش و تعلیم اعضا را به عهده دارند .

هزینه‌های مالی جنبش از طریق اختصاص بخشی از حقوق ماهیانه اعضا و هدایا و کمک های داوطلبانه هواداران و موافقان روش فکری - سیاسی جنبش تأمین می‌شود. همچنین کمک های معنوی ویژه شهدا و آسیب دیدگان و اطرافیان آنان هم از طریق بنیاد شهید جمهوری اسلامی ایران انجام می‌گیرد .

در میان مبانی و اساسنامه جنبش جهاد اسلامی هیچ نشانه‌ای مبنی بر اینکه جنبش را جایگزین و یا مخالف با سازمان آزادی بخش فلسطین بدانند، وجود ندارد، اما در عین حال جنبش جهاد همکاری و همگامی با "ساف" را به خاطر آنکه از اصول اسلامی عدول کرده و وارد مذاکرات سازش با اسرائیل شده است، نمی‌پذیرد. بنابراین، عدم به رسمیت شناختن حاکمیت دشمن حتی بر یک وجب از خاک فلسطین و انتخاب راه جهاد و مبارزه مسلحانه به عنوان تنها راه آزادسازی فلسطین و کوتاهی نکردن از اصول میثاق ملی که در بردارنده حقوق کامل ملت فلسطین است شرایطی است که جنبش جهاد بر مبنای آن، و بر اساس اصل اسلامی مبارزه در برابر هجوم صهیونیسم با دیگر نیروهای فلسطینی به همکاری پرداخته تا تحت این شرایط به اهداف نهایی دست یابد.

در این راستا، جنبش جهاد، روش های سازش کارانه را به عنوان راهی برای بازگرداندن حقوق اعراب و مسلمانان فلسطین نپذیرفته و آن را روش صحیحی برای آزاد سازی قدس از چنگ یهودیان نمی‌داند. لذا همه فعالیت هایی را که در این زمینه انجام شده - از جمله پیمان اسلو و دیگر پیمانهای پس از آن - محکوم نموده است و گفتگو و همکاری با حکومت خود گردان را نیز نپذیرفته است.

همچنین جنبش جهاد اسلامی به چیزی کمتر از آزادی تمام خاک فلسطین، از کناره دریای مدیترانه تا رود اردن، رضایت نخواهد داد. بنابراین نیرنگ "حکومت فلسطینی مستقل" در بخشی کوچک از خاک فلسطین را قبول نکرده و آن را معامله‌ای بر سر بقیه اراضی فلسطینی می‌داند که دولت فلسطین را به پلی برای عبور صهیونیستها و رسیدن به همه سرزمین های عربی-اسلامی تبدیل می‌کند.

جنبش جهاد، ضمن مخالفت با هر نوع سازش، به انجام عملیات نظامی خود بر ضد اسرائیل ادامه داده و از زمان تأسیس، تاکنون با انجام بیش از ۲۰۰ عملیات نظامی، موجب کشته و زخمی شدن صدها اسرائیلی شده است. شاخه عملیات نظامی جنبش جهاد، موسوم به "نیروی مبارز اسلامی" مسئول انجام این عملیات بوده و یکی از مهمترین نمونه‌های آن عملیات شهادت طلبانه "بیت لید" بود که موجب کشته شدن ۲۲ اسرائیلی گردید و پس از آن اشغالگران صهیونیست اقدام به ترور مهمترین فرماندهان جنبش و شاخه نظامی آن مانند هانی عابد و محمود خواجا نموده و نیز دکتر فتحی شقاقی دبیر کل جنبش را هم در پاییز سال ۱۳۷۴ در مالتا به شهادت رساندند.

در حال حاضر، پس از دبیر کل جنبش دکتر رمضان عبدالله، مهمترین رهبران جنبش عبارتند از شیخ نافر عزام، عبدالله شامی، زیادخاله، محمد الهندی، ابراهیم النجار، عطاق علیان خالد جردات و جمیل علیان.

تاریخچه روابط جنبش جهاد با امام خمینی

بسیاری از صاحب نظران و پژوهشگران، پیرامون پدیده جنبش های اسلامی معاصر و حرکت های آزادی بخش مسلمانان، معتقدند که انقلاب اسلامی ایران یکی از عوامل مهم و تأثیر گذار در پیشبرد روند بیداری و آگاهی مسلمانان و ازدیاد فعالیت های مؤثر در جوامع عربی و اسلامی بوده است. جنبش جهاد اسلامی هم از این قاده مستثنی نبوده و از انقلاب ایران تأثیر پذیرفته است. اما علاوه بر این جنبش جهاد، در مراحل شکل گیری و پیدایش خود، تفاوت چشمگیری با دیگر نهضت‌های موجود داشته است. چرا که این جنبش به رهبری شهید دکتر شقاقی، مراحل رو به رو شدن نهضت و انقلاب ایران به رهبری امام خمینی(ره) با رژیم شاه را به دقت زیر نظر داشته و تغییر و تحولاتی را که از ابتدا تا پیروزی انقلاب رخ داد، پیگیری نموده بود.

بنابراین دکتر شقاقی و دوستان ایشان، از همان زمان تحصیل در دانشگاه های مصر در اواسط دهه ۷۰ میلادی (۱۳۵۰ شمسی)، امام خمینی(ره) و روش های مبارزاتی ایشان را کاملاً مورد توجه قرار دادند تا اینکه انقلاب به پیروزی رسید و آرزو و پیش گویی دکتر شقاقی در مورد موفقیت و پیروزی امام و یاران او در به دست گرفتن حکومت در ایران به واقعیت تبدیل شد.

بهترین دلیل این امر کتابی است که دکتر شقاقی مدتی پیش از پیروزی انقلاب در مصر منتشر کرده و آنرا "امام خمینی، راه حل جدید جهان اسلام" نامید و اولین کتابی بود که به زبان عربی درباره امام خمینی و انقلاب اسلامی، در جهان عرب منتشر شد. دکتر شقاقی در این کتاب با بیان ویژگی های انقلاب و تاریخچه جنبش های اسلامی در ایران با توجه به ماهیت و خصوصیات مذهب تشیع و با رد هر نوع اندیشه مخالف، پیروزی انقلاب را پیش بینی نمود و همه مسلمانان را به پیروی از روش انقلاب ایران در ایجاد تحولات فرا خواند، یعنی همان انقلابی که به گفته دکتر شقاقی، "یک تجربه فکری، سیاسی و کاملاً علمی، در سایه نظریات معاصر تشیع و نزدیک به دیدگاه های اهل سنت بود.

دکتر شقاقی در کتاب خود، بینش فکری - سیاسی روشنی از امام خمینی و روند انقلاب اسلامی ایران ارائه نمود و در پژوهشی مفصل، مسائل و اتفاقات آن روز جامعه ایران در راه پیروزی انقلاب را بررسی نمود. حتی اسم و عنوانی که برای کتاب انتخاب کرد نشانگر آن است که او، امام خمینی و روش انقلابی ایشان را نمونه‌ای جدید و جایگزین روشهای دیگر جهان اسلام می‌دانست و این نشانه آگاهی و بلوغ فکری او در برخورد با انقلاب اسلامی و رهبر آن است.

موضع گیری زود هنگام جنبش جهاد در تایید نهضت امام خمینی(ره) اثرات گوناگون داشت. از یک سو، مجموعه تشکیلاتی اولیه جنبش (با نام طلیعه نهضت اسلامی در مصر) مورد تعقیب و اذیت و آزار قرار گرفته و گروهی از اعضای آن توسط تشکیلات امنیتی مصر ترور شدند. این امر موجب تسریع در روند سازماندهی جنبش جهاد و جدایی کامل آن از سازمان اخوان فلسطین شد و این جدایی منجر به درگیری های حزبی فکری و سیاسی گردید که تا آغاز نهضت انتفاضه فلسطین ادامه یافت. همچنین مواضع جنبش جهاد موجب تقویت اندیشه‌های مخالف با ماهیت حکومت‌های عربی منطقه گردید که در ادامه به طور کامل این دو اثر را بررسی خواهیم کرد.

امام خمینی(ره)؛ یک اندیشمند، یک مبارز

تحلیل و بررسی ابعاد شخصیتی امام و روش مبارزاتی ایشان از سوی جنبش جهاد تحت چهار عنوان کلی قابل تقسیم بندی است که عبارتند از: ۱- اسلام ۲- انقلاب ۳- فلسطین ۴- وحدت

راه حل اسلامی

دکتر شقاقی معتقد بود که مطرح نمودن اندیشه‌های جایگزین و شک و تردید نسبت به ایدئولوژی اسلامی و قدرت آن در حفظ انسجام امت، موضوع اصلی بحث و درگیری است که از قرن ۱۹ آغاز شده و تاکنون ادامه یافته است. در ادامه این روند امام خمینی و انقلاب اسلامی او که مظهر روش و فکر ایشان بود، نمونه‌ای جدید از تمدن بشری ارائه کرد که "پایان کار اندیشه‌های لائیک و همه دیگر انواع اندیشه‌هایی را که می‌خواستند جایگزین اسلام شوند اعلام کرد". امام خمینی "مظهر جریانی نو بود که اسلام را به عنوان یک ایدئولوژی مطرح می‌کرد تا از طریق برپایی حکومت اسلامی، همه ابعاد زندگی و مشکلات آن را حل و فصل نماید.

ماهیت و پشتوانه‌های تاریخی و وظایف الهی انقلاب در دو چیز خلاصه می‌شود: یکی "اسلام" که انقلاب آن را به عنوان روشی برای رویارویی با تهدیدات جهان غرب، بار دیگر به صحنه آورد و دیگر، انقلابیون مسلمان ایرانی که حاملان پرچم انقلاب در راه پیاده کردن اسلام و پیروزی آن در زمین و رسیدن به هدف نهایی زندگی که رضای خداوند عزوجل است، می‌باشند.

از دیدگاه امام خمینی، مفهوم "جهاد و مبارزه"، تنها تأکید بر ناکامی اندیشه‌های مخالف اسلام و در مقابل، توانایی دین اسلام در برپایی نظام حکومتی اسلامی و بیرون راندن جریان‌های لائیک، از بین بردن شک و تردیدهایی که درباره اسلام مطرح شده بود، بلکه جهاد و مبارزه در اندیشه امام، مخالفت و محکومیت همه موضعگیری‌ها و اندیشه‌هایی است که با این بخش از ماهیت اسلام (یعنی نقش اسلام در حکومت) در تضاد است. حتی اگر این اندیشه‌ها از سوی علمای دین هم مطرح شده باشد. دکتر شقاقی، مبارزه و مخالفت امام(ره) با این گروه از علما را ذکر کرده و عقیده دارد که "آنان اسلام را یک حالت روحی و معنوی درون انسان می‌دانند که رابطه‌ای با سیاست و امور اجتماعی ندارد. امام خمینی(ره) این گروه را دشمنان داخلی نامید" و پاکسازی مراکز و حوزه‌های علمیه و دینی از این آخوندهای درباری را ضروری می‌دانست.

موضع‌گیری "جنبش جهاد" در قبال این مسأله که امام آن را در عرصه عمل، پیاده کرد، موجب تقویت وحدت میان بخش‌های مختلف جنبش گردید و همه آن‌ها، اسلام را به جای دیگر افکار لائیک، برگزیده و تنها راه آزادی فلسطین قلمداد می‌کردند و عقیده داشتند که تنها اسلام است که می‌تواند نیروها و توانایی‌های ملت‌ها و رهبران آنان را در راه آزادی و استقلال، ساماندهی کند. بنابراین، از همان ابتدا، امام خمینی به عنوان نقطه آغاز و دلیل و برهان عملی و قاطع در تأیید صلاحیت و توانایی‌های اسلام در پیشبرد زندگی بشر، در اذهان اعضای جنبش جلوه کرده و نشان داد که می‌توان حکومتی منطبق با احکام و مفاهیم اسلامی در راستای سعادت انسان جامعه و جهان ایجاد کرد.

ایجاد ساختار نهضت

هدف و غایت جنبش جهاد اسلامی در زمان تأسیس، ایجاد ساختاری عینی و انقلابی برای اندیشه اسلامی، و به عبارت دیگر، تبدیل "تئوری انقلاب" به یک جنبش و نهضت عملی بود که مبارزه با اشغالگران صهیونیست، هدف اصلی آن باشد. مطابق با گفته دکتر رمضان عبدالله، دبیر کل فعلی جنبش جهاد، "هر انقلاب و نهضتی، یک "تئوری انقلابی" خاص خود دارد که از تمدن و میراث فرهنگی آن نشأت گرفته و نشانه‌ای از هویت و سرشت امت انقلابی است".

با وجودی که به نظر می‌رسد ایجاد ساختار انقلابی اسلام ضرورتی است که شرایط و درگیری‌های موجود در فلسطین آن را بر ما تحمیل کرده است، اما دکتر شقاقی و دکتر رمضان عبدالله معتقد بودند که روش انقلابی، یکی از ویژگی‌های ذاتی اسلام است و امام خمینی با انقلاب خود آن را به صحنه عمل آورده‌اند. رمضان عبدالله معتقد است که "انقلاب زمانی آغاز می‌شود که انسان‌های انقلابی، در راه تحقق عدالت و با تکیه بر نمونه‌های موجود و تجربه‌های تاریخی پیروزی حق بر باطل، احساس تکلیف شرعی نموده و در برابر ظلم و ستم قیام کنند".

دکتر رمضان عبدالله، علاوه بر بیان اصالت و مشروعیت روش انقلاب که آن را در حد تکلیف شرعی، قرار می‌دهد به اصالت و ریشه‌های تاریخی این انقلاب هم اشاره دارد و می‌گوید:

انقلاب اسلامی ایران، یک انقلاب منحصر به فرد و در تاریخ انقلاب های جهان، از همه ریشه دارتر است چرا که خط مشی الهی آن از زمان حرکت امام خمینی در دو دهه پیش از پیروزی آغاز نشد، بلکه آغاز آن برابر بود با زمان شهادت امام حسین(ع) در کربلا، که چهارده قرن پیش اتفاق افتاد."

دکتر شقاقی هم بر این اصل مهم شرعی و تاریخی که رفع ظلم و ستم را یک وظیفه حقیقی می‌داند و احقاق حق و عدالت را ضروری می‌شمارد، تأکید کرده و با نقل سخنان امام از کتاب "حکومت اسلامی" جلوه‌ای از روش انقلابی امام و برداشت کلی و فراگیر ایشان از اسلام را به تصویر می‌کشد:

اسلام دین مجاهدانی است که حق و عدالت را می‌خواهند. دین کسانی است که خواهان آزادی و استقلال هستند و کسانی که می‌خواهند راه نفوذ و تسلط کافران بر مؤمنان را مسدود کنند."

بینش مبارزه در راه رسیدن به انقلاب، به اندازه کافی در افکار امام در این زمینه کاملاً مشهود است. دکتر شقاقی در کتاب خود نام "امام خمینی، راه حل جدید جهان اسلام" به این پرسش که "چگونه می‌توان ساختار اندیشه انقلابی اسلام را پایه ریزی کرد؟" پاسخ داده و در پاسخ خود، به نمونه‌ای موفق که همان انقلاب اسلام است و توانسته است چنین ساختاری را با موفقیت ایجاد کند، اشاره کرده و جنبشهای اسلامی جهان عرب و فلسطین را به پیمودن همین راه و پیاده کردن تجربه انقلاب فراخوانده است تا از این صریق بتوانند "ارتباطی قوی با ملت‌های مسلمان برقرار کنند و ملت‌ها نیز مفهوم و نقش این ارتباط در حراست و پاسداری از میراث تاریخی و منافع خود را درک کرده و به یک پیکره واحد اسلامی تبدیل شوند."

دکتر شقاقی اندیشه‌های انقلابی امام خمینی را در چند بعد مختلف بررسی کرد از یک سو، موضعگیریهایی امام در برابر آخوندهای درباری و علمایی که رژیم را تایید می‌کردند و از سوی دیگر مواضع ایشان در برابر غرب و دشمنان انقلاب و حتی در برابر آن عده از شیعیان که انتظار فرج حضرت مهدی(عج) را بدون تلاش و مقابله با ظلم و ستم در سر می‌پروراند، مورد توجه قرار گرفت.

آثار روش انقلابی امام و اندیشه "جهاد و مبارزه"، در زمینه‌های مختلف ظاهر شد که برخی از آنها عبارتند از:

تأکید و پافشاری جنبش جهاد بر مبارزه مسلحانه به عنوان تنها راه حل دینی و ملی برای آزادی فلسطین و عدم توجه به بی‌تفاوتی برخی از گروه‌های اسلام‌گرا، چرا که مبارزه، هم از جنبه تاریخی و هم از لحاظ تعالیم دینی، امری مشروع و لازم است و انقلاب اسلامی ثابت کرد که "تنها راه رسیدن به آزادی، طنین مسلسل‌هایی است که دست‌ان توانمند انسان‌های پاک و طاهر آن را حمل می‌کند."

همراهی جنبش جهاد با اندیشه‌ها و مبانی انقلاب اسلامی و خط‌مشی‌های سیاسی - فرهنگی آن، موجب تقویت و تحکیم روابط با جمهوری اسلامی گردید و موضعگیریهایی سیاسی جنبش را در برابر ایالات متحده آمریکا، غرب، رژیم صهیونیستی، نظام سیاسی کشورهای عربی و اندیشه‌های لائیک در منطقه جهت‌دهی نمود.

ایجاد ساختار انقلابی اندیشه اسلامی در تکمیل و شکل‌گیری هویت و ماهیت ویژه جنبش جهاد سهم بسزایی داشت. این ساختار ویژه جنبش جهاد با دیگر نمونه‌های ملی، لائیک و اسلامی التقاطی تفاوت داشت و ابعاد اختلاف خود با جنبش‌های ملی‌گرا، لائیک و افکار التقاطی را نشان داد.

فلسطین، مسأله اصلی جهان اسلام

سومین محور همکاریهای فکری جنبش جهاد با امام خمینی، موضوعی بود که در برابر مسأله فلسطین اتخاذ می‌شد. جنبش جهاد، این مسأله را به عنوان مسأله اصلی نهضت های اسلامی و تمام مسلمانان مطرح نمود که یافتن راه حلی برای آن، پایه و اساس تشکیل جنبش جهاد بوده است .

جنبش جهاد نسبت به موضع قاطع و استوار امام درباره مسأله فلسطین، توجه خاصی داشته و افکار ایشان در این زمینه را با دقت پیگیری می‌نمود و عقیده داشت که این مواضع "بینش تاکتیکی و استراتژیکی مؤثر و مهمی ایجاد می‌کند." اعضای جنبش، عقیده داشتند که جنبشهای اسلامی باید از مواضع امام، در همه زمینه‌های نظری و عملی، درس بگیرند. به گفته دکتر شقاقی، "امام خمینی، ماهیت و نقش استعمار و تهدیدات جهان غرب در برابر اسلام و تهاجم فرهنگی آنان را دریافته بود و به خوبی می‌دانست که اسرائیل، بازتاب این تهدید، بلکه بزرگترین مظهر تهدید غرب به شمار می‌رود"

بر مبنای همین بینش عمیق درباره ماهیت رژیم صهیونیستی، رابطه‌ای محکم میان جنبش اسلامی ایران و فلسطین به وجود آمد. در اینجا، برخی از ابعاد این رابطه را که موجب شد جنبش جهاد از خط امام پیروی کند و اخبار انقلاب را در سال های قبل و پس از پیروزی، به دقت پیگیری نماید، ذکر می‌نماییم. باین توضیح که جنبش جهاد این مواضع را نشانه‌ای از بینش عمیق امام و بازتابی از اندیشه‌های ایشان می‌دانستند :

امام خمینی اسرائیل را "دشمن" خطاب کرده و با بیان ابعاد رابطه میان شاه و اسرائیل و همکاری مستمر آنها با یکدیگر، آن هم در زمانی که اسرائیل با مسلمانان جنگیده و حقوق آنان را پایمال می‌کند، آن را نشانه آشکار خیانت شاه تلقی کردند .

پشتیبانی امام از مبارزه مسلحانه فلسطینیان و فتوای مشهور ایشان مبنی بر اختصاص یافتن بخشی از خمس و زکات و صدقات برای کمک به این امر سرنوشت ساز یعنی مبارزه با اسرائیل .

فتوای امام مبنی بر اینکه از بین بردن اسرائیل واجب است. ایشان فرمودند: بر همه کشورهای اسلامی و تمامی مسلمانان واجب است که این جرثومه فساد (اسرائیل) را از میان برداشته و در کمک رسانی به انقلابیون کوتاهی نکنند .

همراهی و همگامی ایشان با اعراب و مسلمانان در همه جنگ هایی که بر ضد اسرائیل انجام دادند. به عنوان مثال ایشان در بیانیه‌هایی که در زمان جنگ سال ۱۳۵۲ با اسرائیل صادر کردند ، همه ملت ها عرب در برابر دشمن غاصب فراخواندند و خواستار عدم فروش نفت به کشورهای حامی اسرائیل شدند و از ملت ایران خواستند که با پایداری و مقاومت ، منافع امریکا و اسرائیل را به خطر بیندازند .

علاوه بر موضعگیری های تاریخی فوق از سوی امام ، همکاری انقلاب و نظام جمهوری اسلامی ایران با ملت فلسطین و انتفاضه، و پشتیبانی مستمر آنان برای احقاق حقوق فلسطینیان، موجب ادامه همکاری های سیاسی - فرهنگی جنبش جهاد با رهبران جمهوری اسلامی گردید .

دعوت امام خمینی مبنی بر تعیین آخرین جمعه ماه مبارک رمضان به عنوان "روز جهانی قدس" با استقبال چشمگیر جنبش جهاد مواجه شد و جنبش، از زمان آغاز فعالیت خود در سرزمینهای اشغالی، روز قدس را روز احیای اسلام و تعالیم اسلامی نامید، چرا که "قدس، میراث اسلام و مسلمین و بخشی از باورهای دینی آنان است و کسی حق ندارد نسبت به آن بی تفاوت باشد".

جنبش جهاد، خواستار بزرگداشت این روز در هر سال بوده و احیای آن را یک "واجب دینی و مقدس می‌داند چرا که روز قدس، تنها یک مراسم سمبولیک نبوده، بلکه سرفصل مبارزه امت برای آزادی و رسیدن به عزت و کرامت و سر بلندی و رهایی از وابستگی است، تا بدون تأثیرپذیری از خواسته‌های قدرتهای استکباری، به زندگی خود ادامه دهند".

جنبش جهاد از ابتدای دهه ۱۹۸۰ با برپایی گردهمایی با شکوهی در صحن مسجد الاقصی در شب بیست و هفتم ماه مبارک رمضان و با صدور بیانیه‌ها و چاپ و انتشار مقالاتی در نشریات خود، به بزرگداشت این مناسبت مبادرت کردند. از دیدگاه جنبش جهاد، بی‌سبب نیست که مسأله فلسطین، تا این حد مورد توجه و تأکید امام خمینی قرار داشت، زیرا مسأله فلسطین، تنها یک سرزمین جغرافیایی نبوده، بلکه جبهه مقدم اسلام و صحنه کنونی درگیریها است. "فلسطین، ایه‌ای از آیات خداوند است که در متن تاریخ اسلام و در رأس فعالیت‌های مسلمانان قرار دارد" و امام خمینی، مردی است که مظهر عدل و پایداری در برابر ظلم و ستم در تاریخ بشر است، و فلسطین، از زمان اشغال، شاهد بدترین انواع ظلم و ستم بوده است".

وحدت مسلمین، یک تکلیف شرعی :

یکی از مسائلی که از ابتدای تأسیس جنبش جهاد، مورد توجه آن قرار داشت: موضوع "وحدت مسلمین" بود که در سه مرحله آن را مطرح نمود :

مرحله اول: اتحاد و همبستگی برای جلوگیری از تفرقه و تجزیه‌ای که از آغاز قرن، دامنگیر مسلمین شده بود و جنبش همواره تأکید داشت که "بهترین روش پیکار" عبارت است از: مقابله با غرب‌گرایی از طریق اسلام‌گرایی، مبارزه با اسرائیل از طریق پیکار و جهاد و مخالفت با تجزیه‌طلبی از طریق تحقق وحدت و همبستگی .

مرحله دوم: وحدت و همبستگی جنبش‌های اسلامی، که در این راستا شعار "همبستگی، با وجود چندگانگی" را مطرح نمود. به عبارت دیگر ایجاد چنین وحدتی، وجود عقاید مختلف را نفی نمی‌کند، بلکه آن را در جهت رسیدن به اهداف کلی سازماندهی می‌نماید تا به نقاط استراک دست یافته و با دشمنان رویارویی کنند .

مرحله سوم: اتحاد و همبستگی میان مذاهب اسلامی، مانند شیعه و سنی، و مطرح نکردن شعارهای تفرقه‌آمیز، زیرا در میان مذاهب، نقاط اشتراک و تلاقی، بسیار بیشتر از اختلافات است و از سوی دیگر، تهدیداتی که از همه سو جهان اسلام را مورد هجوم قرار داده، نیاز به وحدت و همبستگی را مورد تأکید قرار می‌دهد .

جنبش جهاد، بیش از مراحل اول و دوم، به فعالیت در زمینه "مرحله سوم وحدت" اقدام کرد. زیرا حمایت جنبش از امام خمینی و انقلاب ایشان، نشانه بارزی از برخورد با عقل‌گرایی در عرصه‌های حزبی و مذهبی می‌باشد که در حوزه کشورهای عربی و فلسطین، به وجود آمده است.

با این حال، جریانهای متعصب سنی مذهب و جنبش اخوان فلسطین، انقلاب ایران را به "ملی - مذهبی" بودن متهم کردند. جنبش جهاد به مقابله با این طرز تفکر پرداخت و در مباحثات، بیانات و جهت‌گیریهای سیاسی روزمره خود، ضمن ردّ اتهام فوق، توجه و اهمیتی را که امام خمینی برای مسأله وحدت در داخل و خارج ایران قائل بودند، یادآور شده، مواضع امام مبنی بر لزوم تقویت وحدت میان شیعه و سنی را ذکر کردند:

دستهای ناپاکی که می‌خواهند میان شیعه و سنی تفرقه ایجاد کنند، نه شیعه هستند و نه سنی... آنها دستهای استعمار هستند که می‌خواهند بر کشورهای اسلامی احاطه پیدا کنند و کشورهای استعمارگری هستند که می‌خواهند با نیرنگ‌های گوناگون که موجب تفرقه میان شیعه و سنی می‌شود، منابع ما را غارت کنند."

از دیدگاه جنبش جهاد، این قبیل تهمتها، در واقع یکی از روشهای به کار گرفته شده توسط غرب برای مبارزه با انقلاب بود. یعنی هدف از ایجاد اختلاف میان شیعه و سنی، "محدود کردن تأثیر انقلاب و جلوگیری از گسترش آثار آن را مناطق سنی مذهب (هم بخشهای نفت‌خیز آن و هم کشورهای در حال نبرد با اسرائیل) بوده است". پس دامن زدن به این اختلاف، در واقع خدمت به منافع استعمار در منطقه است و نشانگر مواضع تردیدآمیز و اصول و انگیزه‌ها و اهداف صاحبان این افکار می‌باشد.

از سوی دیگر، جنبش جهاد عقیده داشت که ایجاد این اختلاف، یکی از راههای محدود کردن تأثیرات جنبش انقلابی جهاد در سطح فلسطین می‌باشد. چرا که جنبش اخوان المسلمین، که گسترش نفوذ و فعالیت جنبش جهاد را مانع از اهداف خود می‌دانست، آن را به شدت مورد حمله قرار داد. در مقابل، جنبش جهاد هم به دفاع از مذهب تشیع، وارد درگیریهای فکری - عقیدتی گردید و بیان کرد که شیعیان، جزء مسلمین بوده و بر خلاف عقاید برخی متعصبان سنی مذهب، اعتقاد به ائمه و عصمت و امام زمان و...، موجب خروج از اسلام نمی‌باشد، زیرا این مسائل اصول اسلام نیستند. برای تایید این گفته خود، فتوای شیخ محمد شلتوت و ده تن دیگر از فقهای مذاهب اسلامی مبنی بر جواز پیروی از مذهب تشیع را ذکر کردند. و تأکید نمودند "مواضعشان در قبال انقلاب ایران، مخالفتی با فتوای رهبران و علمای اهل سنت ندارد".

و در ادامه به این مطلب اشاره کردند که "آنچه موجب همراهی و هماهنگی میان جنبش جهاد و انقلاب ایران می‌شود، عبارت است از: اسلام، قرآن و هدف واحد، یعنی دشمنی مشترک با غرب و صهیونیسم".

این موضع‌گیری‌های جنبش جهاد، موجب شد که آن را به "شیعه بودن" متهم نمایند. این امر تلاشی بود که برای دور کردن مردم از جنبش انجام گرفت، تا افکار اعضای جنبش مبنی بر اهمیت فلسطین و لزوم مبارزه مستمر بر ضد اشغالگران را تحت الشعاع قرار دهد.

بنابراین جنبش جهاد ناگزیر شد بر سیاسی بودن مواضع خود و پابندی به اصول مذهب اهل سنت، تأکید کند و اعلام نماید که مواضع آن دسته از اهل سنت که مذهب شیعه را تکفیر نمی‌کنند، قبول دارد، گرچه در برخی مسائل هم با آنان اختلاف نظر داشته است. بنابراین جنبش جهاد اعلام نمود که از مذهب اهل سنت پیروی می‌کند و اعضای سنی مذهب هستند و در عین حال "دست یاری خود را به سوی همه مسلمانان حقیقی، چه شیعه و چه سنی، گشوده و آمادگی خود را برای همکاری با آنان اعلام می‌نماید"

یکی دیگر از تبعات مواضع جنبش جهاد در قبال وحدت مسلمین و همکاری با ایران، آن بود که جنبش را متهم به وابستگی مالی به جمهوری اسلامی نمودند.

در برابر این اتهام، جهاد همواره بر استقلال خود تأکید داشته و دکتر شقاقی و دکتر رمضان عبدالله، در پاسخ به هر سؤالی که پیرامون نوع رابطه با ایران مطرح می‌شود، بر استقلال جنبش جهاد و عدم وابستگی آن تأکید می‌کردند: "تصمیم‌گیری‌ها و خطمشی‌ها و جهت‌گیری‌های سیاسی جنبش، از طریق گفتگوی میان اعضا و بخش‌های داخلی تعیین می‌گردد."

حتی دکتر شقاقی، جنبش جهاد را وابسته به اندیشه "اسلامی ایرانی - انقلابی" ندانسته و این تقسیم‌بندی را ردّ کرد و بیان نمود که: "جنبش جهاد، مظهری از اسلام ناب محمدی(ص) است که با عبور از همه مسائل حاشیه‌ای، جزئی و بی‌اهمیت، به مرحله حقیقت‌گرایی، و توجه به کلیات رسیده است." و در ضمن به مشترکات میان جنبش و انقلاب اسلامی ایران هم اشاره داشتند.

جنبش جهاد، جمهوری اسلامی را به عنوان دوست و هم‌پیمان در راه مبارزه با شرک و کفر و استکبار دانسته و موضع‌گیری‌های خود در حمایت از ایران را بر مبنای دو عامل استوار نموده است:

۱- ماهیت مواضع ایران و پایبندی جمهوری اسلامی به اسلام به عنوان روشی برای زندگی و مواضع ایران پیرامون وحدت مسلمین، فراتر از همه اختلافات ملی، مذهبی و قومی.

۲- مواضع ایران در قبال مسأله فلسطین.

خاتمه

در پایان باید یادآور شد که تأثیر انقلاب اسلامی ایران و اندیشه امام خمینی بر "جهاد اسلامی فلسطین" تأثیری قابل توجه بوده است. انقلاب اسلامی ایران، هم از لحاظ خط مشی انقلابی در ایجاد تحول و هم در موضع‌گیری‌های خود در برابر غرب و اسرائیل و رژیم‌های تفرقه‌انگیز و ضد اسلامی، نمونه‌ای موفق بود که جنبش جهاد همه آنچه را که به عنوان یک جریان سنتی و در عین حال، ملی به آن نیاز داشت، در انقلاب ایران یافت.

تکیه بر اصول اسلامی در مبارزه با اشغالگران، ریشه‌های عقیدتی مبارزه، مخالفت با فساد دولتها و اشغال فلسطین، دعوت از جنبش‌های اسلامی برای بهره‌گیری از قدرت مردم و نقش علمای انقلابی، مبارزه با آخوندهای درباری، اهمیت دادن به همه اقشار جامعه اعم از تحصیل‌کردگان و دیگر اقشار، و مهمتر از همه، تأکید بر لزوم مبارزه مسلحانه به عنوان تنها راه مبارزه با صهیونیسم اشغالگر، همه و همه، مفاهیمی بودند که انقلاب ایران، آن را در اندیشه‌های مبارزاتی جنبش جهاد، تقویت کرده و این جنبش را از نظریات فکری به مرحله عمل او اجرا نزدیک کرد، و در نتیجه، آنان نیز به دفاع از انقلاب و دستاوردهای آن در عرصه کشورهای عربی و خصوصاً فلسطین پرداختند.

معرفی بانک جامع اطلاعاتی صهیونیسم

این پایگاه فعالیت خود را در آخرین جمعه رمضان ۱۴۳۷ مصادف با روز جهانی قدس مورخ ۱۱/تیر/۱۳۹۵ آغاز نمود.
این وب سایت ، یک پایگاه علمی- پژوهشی در زمینه یهود ، صهیونیسم و اسرائیل می باشد.

بخش های مختلف بانک جامع اطلاعاتی صهیونیسم عبارتند از :

(۱) **شناخت جامع یهود ، صهیونیسم و اسرائیل :** اولین پست است و شامل عناوینی است که به ترتیب از تولد دین یهود تا تاریخچه صهیونیسم و ایجاد حکومت اسرائیل مرتب شده اند ، ذیل هر عنوان ، مطالبی جامع مشاهده خواهید کرد و این امر با کلیک بر روی عنوان مورد نظر میسر است . برای سهولت دسترسی به مطالب ذیل عناوین ، در فرصت های دیگر، لینک فایل PDF مطالب جلوی هر عنوان قرار داده شده است .

(۲) **بانک مقالات :** بانک مقالات این پایگاه از غنی ترین بانک های مجازی مقالات باموضوع تخصصی صهیونیسم می باشد. مقالات در بخش های ۱۲ تایی ارسال ، طبقه بندی و آرشیو می شوند. هر ماه یک بخش جدید یعنی ۱۲ مقاله به بانک اضافه می شود .

(۳) **کتابخانه :** کتابخانه شامل کتاب های با فرمت PDF در زمینه یهود ، صهیونیسم و اسرائیل می باشد . کتاب ها در بخش های ۶ تایی ارسال ، طبقه بندی و آرشیو می شوند .